

Nalov originala:

THE THREE STIGMATA OF PALMER ELDRITCH

PHILIP K. DICK

Copyright © 1965 Philip K. Dick estate, with permission of Wylie

Copyright © 2016 ovog izdanja Kontrast izdavaštvo

Za izdavača:

Vladimir Manigoda

Urednik:

Danilo Lučić

Prevod:

Mirjana Rajković

Lektura i korektura:

Nađa Parandilović

Dizajn korica:

Jelena Lugonja

Štampa:

Kontrast štampa

Tiraž:

500

Izdavač:

Kontrast, Beograd

Klaonička 2, Zemun

e-mail: jakkontrast@gmail.com

kontrastizdavastvo.com

facebook.com/KontrastIzdavastvo

www.glif.rs

TRI
STIGME
PALMERA
ELDRIČA
FILIP
K. DIK

KONTRAST
Beograd, 2016.

Mislim, na kraju krajeva; morate uzeti u obzir da smo napravljeni samo od prašine. Mora se priznati da se iz toga ne može izvući baš mnogo i to ne bi trebalo da zaboravimo. Ali kad se sve uzme u obzir, mislim, to je nekako loš početak, ne ide nam baš loše. Pa ja lično verujem da čak i u ovoj gadnoj situaciji u kojoj se nalazimo, možemo da se provučemo. Jesam li jasan?

— Iz interne kancelarijske audio-poruke razdeljene konsultantima Pre-Mod nivoa u Perki Pet Postavkama Inc, koju ju Leo Bulero izdiktirao neposredno po svom povratku s Marsa.

SA NEPRIRODNIM BOLOM U GLAVI, Barni Mejerson se probudio i ustanovio da je u nepoznatoj spavaćoj sobi neke nepoznate zgrade. Pored njega, pokrivena do golih, glatkih ramena, nepoznata devojka je nastavljala da spava, dišući lagano na usta, sa raščupanom kosom, belom kao pamuk.

Kladim se da kasnim na posao, rekao je sam sebi, iskli-
znuo iz kreveta i iskobeljao se u uspravan položaj, boreći se
sa mučninom. Koliko je znao, bio je nekoliko sati vožnje od
svoje kancelarije; možda čak nije ni u Sjedinjenim Država-
ma. Ipak, bio je na Zemlji; gravitacija od koje se teturao bila
je prepoznatljiva i normalna.

A tamo u susednoj sobi pored kauča bio je poznati kofer,
njegov psihijatar dr Smeško.

Bosonog je otapkao u dnevnu sobu i seo pored kofera;
otvorio ga, pritisnuo prekidače i uključio dr Smeška. Mera-
či su počeli sa registracijom i mehanizam je zazujao. „Gde
sam?“, upitao je. „I koliko daleko od Njujorka?“ To je bilo
glavno. Sada je video sat na zidu kuhinje apartmana; bilo je
7. 30 ujutru. Uopšte nije bilo kasno.

Mehanizam koji je bio portabl produžetak dr Smeška,
povezan mikro-relejom sa samim kompjuterom u prize-
mlju Barnijeve stambene zgrade u Njujorku, Znamenite 33,
tanušno se oglasio: „Ah, g-dine Bajerson“.

„Mejerson“, ispravio ga je Barni, ravnajući kosu drhta-
vim prstima.

„Čega se sećaš od sinoć?“ Sada je video, uz intenzivnu
fizičku odvratnost, poluprazne flaše burbona i mineralne
vode, limunove, pelinkovac i tacne za led na kredencu u
kuhinji. „Ko je ova devojka?“ Dr Smeško je rekao: „Ova

devojka u krevetu je gospođica Rondinela Fugejt. Ili Roni, kako je tražila da je oslovljavaš.”

Zvučalo je maglovito poznato i začudo, na neki način, povezano sa njegovim poslom. „Čuj”, rekao je koferu, ali tada je u spavaćoj sobi devojka počela da se pomera; odmah je isključio dr Smeška i ustao, osećajući se postideno i nelagodno jer je bio samo u gaćama.

„Jesi li ustao?”, upitala je devojka pospano. Promeškobljila se i sela naspram njega; prilično zgodna, zaključio je, sa lepim, krupnim očima. „Koliko je sati i jesi li pristavio kafu?”

Odvukao se u kuhinju i pročačkao po šporetu; voda za kafu je počela da se greje. U međuvremenu čuo je zatvaranje vrata; ona je otišla u kupatilo.

Voda je tekla. Roni se tuširala.

On se ponovo vratio u dnevnu sobu i uključio dr Smeška. „Kakve veze ona ima sa P. P. Postavkama?”, upitao je.

„Gospođica Fugejt je vaša nova pomoćnica; juče je stigla iz Narodne Kine gde je radila za P. P. Postavke kao njihov Pre-Mod konsultant za taj region. Međutim, gospođica Fugejt, iako talentovana, ima veoma malo iskustva, pa je gospodin Bulero procenio da bi mogla raditi jedan kraći period kao vaša pomoćnica, rekao bih pod vama ali bi se to moglo pogrešno shvatiti, kad se uzme u obzir...”

„Divno”, rekao je Barni. Ušao je u spavaću sobu, pronašao svoju odeću – neko ju je, nesumnjivo on sam, ostavio na gomili na podu – i počeo pažljivo da se oblači; još uvek se osećao odvratno i ulagao je veliki napor da jednostavno ne odustane od oblačenja i ne ispovraća se. „To je tačno”, rekao je dr Smešku dok se vraćao u dnevnu sobu zakopčavajući košulju. „Sećam se obaveštenja o gospođici Fugejt. Njen talenat je nepouzdan. Donela je pogrešnu odluku o izložbenom prozoru na temu Američkog građanskog rata... ako možeš to da zamisliš, mislila je da će to biti veliki uspeh u Narodnoj Kini.” Nasmejao se.

Vrata kupatila su se odškrinula; opazio je Roni, ružičastu, gumastu i čistu kako se suši. „Jesi li me zvao, dragi?”

„Ne”, rekao je. „Pričao sam sa svojim doktorom.”

„Svako greši”, rekao je dr Smeško, pomalo isprazno.

Barni je rekao: „Kako smo ja i ona...” odmahnuo je prema spavaćoj sobi. „Tako brzo.”

„Hemija”, rekao je dr Smeško.

„Ma daj.”

„Pa, oboje ste prekogniti. Predvideli ste da ćete se jednom spetljati i postati vezani erotski. Pa ste odlučili – posle par čašica – čemu odugovlačiti? Život je kratak, umetnost je...” Kofar je prestao da govori, jer se Roni Fugejt pomolila iz kupatila, naga, da bi prošla pored njega i Barnija nazad u spavaću sobu. Imala je usko, uspravno telo, zaista izvanredno kretanje, primetio je Barni, i male, štrčće grudi sa bradavicama ne većim od para ružičastih bobica. Ili bolje para ružičastih bisera, ispravio je sebe.

Roni Fugejt je rekla: „Htela sam da te pitam sinoć – zašto konsultuješ psihijatra? I bože moj, svuda ga носиš sa sobom; nijednom ga nisi odložio – i držao si ga uključenog sve dok...” Podigla je obrvu i pogledala ga ispitivački.

„Na kraju sam ga ipak isključio”, naglasio je Barni.

„Misliš li da sam zgodna?” Propinjući se na prste iznenada se istovremeno protegnula i posegnula iznad glave i onda, na njegovo čuđenje, počela sa serijom žustrih vežbi, poskoka i skokova, od kojih su joj grudi poskakivale.

„I te kako mislim”, promrmljao je zatečen.

„Bila bih teška tonu”, prostenjalo je Roni Fugejt, „kada ne bih svakog jutra radila ove vežbe oružanog krila UN-a. Idi sipaj kafu, hoćeš li, dragi?”

Barni je upita: „Jesi li ti stvarno moja nova pomoćnica u P. P. Postavkama?”

„Da, naravno; hoćeš da kažeš da se ne sećaš? Pretpostavljam da si kao i mnogi vrhunski prekogniti: toliko jasno

vidiš budućnost da se prošlosti samo maglovito sećaš. Šta si tačno zapamtio od prošle noći?” „Oh”, rekao je neodređeno, „sve, mislim.”

„Vidi. Jedini razlog zbog kojeg bi nosio psihijatra uokolo sa sobom jeste taj što mora da si dobio regrutni poziv. Je l' da?”

Nakon kraće pauze klimnuo je glavom. Toga se sećao. Prepoznatljiva izdužena plavo-zelena koverta stigla je pre nedelju dana; sledeće srede će biti podvrgnut psihičkom pregledu u vojnoj bolnici UN-a u Bronksu.

„Je li pomoglo? Da li te je on”, pokazala je na kofer, „učinio dovoljno bolesnim?”

Okrenuvši se prema portabl produžetku dr Smeška, Barni je upitao: „Jesi li?”

Kofer je odgovorio: „Na žalost, još ste prilično sposobni, gospodine Mejersone; možete podneti deset frojdova stresa. Žao mi je. Ali još uvek imamo nekoliko dana; tek smo počeli.”

Roni Fugejt je otišla u spavaću sobu, pokupila svoj veš i počela da ga oblači. „Zamisli samo”, rekla je zamišljeno, „ako budete regrutovani, gospodine Mejersone, i pošalju vas u kolonije... možda ću čak ja završiti na vašem radnom mestu.” Nasmejala se pokazujući izvanredne, ravne zube.

Bila je to čemerna mogućnost, a njegova prekognitivna sposobnost mu nije mogla pomoći: ishod je tanano visio, u savršenoj ravnoteži – na tasovima budućih uzroka i posledica.

„Ne možeš se snaći na mom mestu”, rekao je. „Nisi mogla čak ni u Narodnoj Kini, a to je relativno prosta situacija što se faktorisanja pre-elemenata tiče.” Ali jednog dana će moći; to je predviđao bez teškoća. Bila je mlada i prepuna urođenog talenta: sve što joj je trebalo da bude ravna njemu – a on je bio najbolji u poslu – jeste par godina iskustva. Sada se potpuno rastreznio čim je doprla do njega svest o situaciji u kojoj se nalazi. Imao je velike šan-

se da bude regrutovan, a čak i ako ne bude, Roni Fugejt bi mu mogla oteti njegov lepi, poželjni posao, posao do kog se uspinjao sporim napredovanjem tokom trinaest godina.

S obzirom na ozbiljnost problema čudno je rešenje ovaj odlazak u krevet s njom; pitao se kako je došlo do toga.

Saginjući se nad koferom, tiho je rekao dr Smešku: „Voleo bih da mi kažeš zašto sam se kog đavola u ovako opasnoj situaciji odlučio da...”

„Mogu ti ja odgovoriti”, Roni Fugejt se oglasila iz spavaće sobe; već je obukla pomalo uzan bleдозeleni džemper i zakopčavala ga pred ogledalom ispred svog stočića za šminkanje. „Informisao si me sinoć, posle svog petog burbona i vode. Rekao si –”, zastala je blistavih očiju, „Ovo nije baš elegantno. Ono što si rekao je sledeće: Ako ih ne možeš pobediti, pridruži im se. Samo što glagol koji si upotrebio, žao mi je što moram reći, nije bio pridružiti.”

„Hmm”, rekao je Barni i otišao u kuhinju da sipa sebi šolju kafe. U svakom slučaju, nije bio daleko od Njujorka; očigledno, ako je gospođica Fugejt takođe zaposlena u P. P. Postavkama, bio je dovoljno blizu da stigne na posao. Mogli bi da se odvezu zajedno. Baš lepo. Pitao se da li bi njihov poslodavac Leo Bulero odobravao ovo kad bi znao. Postoji li zvanična politika kompanije u pogledu zaposlenih koji spavaju jedno s drugim? Postojala je u pogledu skoro svega ostalog... iako mu je bilo potpuno nejasno kako neko ko provodi sve svoje vreme na plažama antarktičkih odmara lišta, ili u nemačkim klinikama za E terapiju, može da nađe vremena da smišlja dogme na svaku temu.

Jednog dana, rekao je sebi, i ja ću živeti kao Leo Bulero; umesto da budem zarobljen u Njujorku na 82°C...

Ispod njega je počelo pulsiranje; pod se zatresao. Sistem za hlađenje zgrade se uključio. Dan je počeo.

Izvan kuhinjskog prozora vrelo, neprijateljsko sunce se uobličilo iza drugih stambenih zgrada, njemu vidljivih; zatvorio je oči da se odbrani od njega. Biće opet prženje,

pomislio je, verovatno i do dvadeset vagnera. Nije morao biti prekognit da to predvidi.

U stambenoj zgradi sa bedno visokim brojem, na periferiji Merilin Monro u Nju Džersiju, Ričard Hnat je ravnodušno jeo doručak dok je, sa mnogo manjom ravnodušnošću, pregledao podatke vremenskih sindroma za prethodni dan u jutarnjim homeonovinama.

Ključni glečer, Stari Skintop, povukao se za 4,62 grejbla u poslednja dvadeset i četiri časa. A podnevna temperatura u Njujorku, premašila je jučerašnju za 1,46 vagnera. Pored toga vlažnost je, zbog isparavanja okeana, porasla za 16 selkirka. I tako su stvari postajale vrelije i vlažnije, velika zbivanja u prirodi su hrlila dalje, ali prema čemu? Hnat je odgurnuo novine i uzeo poštu koja je dostavljena pre zore... davno je to bilo kada su poštari izlazili na svetlost dana.

Prvi račun koji mu je zapao za oko bio je prevarantski proračun hlađenja stana; za održavanje Zgrade 492 dugovao je tačno deset i po kožica za prethodni mesec – poskupljenje od tri četvrtine kožice u odnosu na april. Jednog dana, rekao je sam sebi, biće toliko vruće da ništa neće moći da spreči topljenje ovog mesta; prisetio se dana kada se njegova kolekcija LP ploča slepila u jedan komad, negde oko '04-te, zbog kratkog prekida u sistemu hlađenja zgrade. Sada je imao gvozdeno-oksidne trake; one se nisu topile. A onda kada je zakočio sistem hlađenja, svaki papagaj i venerijanska ming ptica u zgradi pali su mrtvi. I kornjača njegovog komšije se skuvala nasuvo. Naravno, to se desilo tokom dana i svi – bar muškarci – bili su na poslu. Domaćice su se, međutim, šćućurile na najnižem podzemnom nivou, misleći (sećao se kako mu je Emili pričala o tome) da je sudnji čas konačno stigao. I ne u sledećem veku nego sada. Prognoze Kalifornijskog tehnološkog bile su pogrešne... osim što, zapravo, nisu bile; bio je to samo presečen

dovod energije od strane njujorških komunalaca. Roboti radnici pojavili su se ubrzo i sredili ga.

U dnevnoj sobi njegova žena je sedela, u svojoj plavoj pregači, pažljivo bojeći nepečeni komad keramike glazurinom; jezik joj je izvirivao a oči sijale...

Četkica se vešto kretala i već je mogao da uoči da će taj biti dobar. Pogled na Emili u poslu podsetio ga je na zadatak koji je danas bio pred njim: zadatak u kojem nije uživao.

Zvoljno je rekao: „Možda bi trebalo da sačekamo pre nego što mu se obratimo.”

Ne podižući glavu, Emili je rekla: „Nećemo nikad imati bolji asortiman od onog koji mu možemo pokazati sada.”

„Šta ako kaže ne?”

„Nastavićemo. Šta očekuješ, da odustanemo samo zato što moj nekadašnji muž ne može da predvidi – ili ne želi da predvidi – koliko će ovi novi komadi eventualno biti uspešni u tržišnom smislu?”

Ričard Hnat je rekao: „Ti ga poznaješ; ja ne. Nije osvetoljubiv, je li? Ne zamera ništa?” A uostalom, šta bi to bivši Emilin muž mogao da zameri? Niko mu nije naškodilo; ako je i bilo štete, bilo je na drugoj strani, koliko je razumeo iz Emilinog pričanja.

Bilo je čudno stalno slušati o Barniju Mejersonu, a nikad ga ne sresti, nikad nemati direktnog kontakta sa tim čovekom. Sada je to gotovo, jer je imao zakazan sastanak sa Mejersonom u devet ovog jutra u njegovoj kancelariji u P. P. Postavkama. Mejerson, naravno, ima sve u svojoj ruci; mogao bi samo nakratko da pogleda kolekciju keramike i odluči ad hoc. Ne, mogao bi reći, P. P. Postavke ovo ni najmanje ne interesuje. Verujte mojoj prekognitivnoj sposobnosti, mom Pre-Mod marketinškom znanju i umeću. I – ode Ričard Hnat napolje, sa kolekcijom posuda pod miškom, bez ijednog drugog mesta gde bi se mogao obratiti.

Gledajući kroz prozor, sa odvratnošću je primetio da je postalo previše vruće za ljudsku izdržljivost; trkačke trake

su bile prazne, jer se svako sklonio u zaklon. Bilo je osam i trideset i morao je da krene; ustavši, otišao je do plakara u hodniku po svoj šlem i obaveznu rashladnu opremu; po zakonu, svaki prolaznik ju je do sumraka morao nositi na leđima.

„Zdravo”, rekao je ženi, zastajući na vratima.

„Zdravo i mnogo sreće.” Još se više unela u svoje iscrpno nanošenje glazure i odjednom je shvatio da to ukazuje koliko je snažna njena napetost; nije smela da zastane ni za tren. Otvorio je vrata i izašao u hodnik, osećajući hladno strujanje opreme koja je soptala iza njega. „Oh”, rekla je Emili dok je zatvarao vrata; sada je podigla glavu, uklanjajući svoju dugu smeđu kosu iz očiju. „Javi mi čim izađeš iz Barnijeve kancelarije, čim budeš znao, kako god da ispadne.”

„Važi”, rekao je i zatvorio vrata za sobom.

Dole niz rampu, u banci zgrade, otključao je njihov sef i izneo ga u zaštićenu prostoriju; tu je izvadio kutiju sa uzorcima keramičke robe, koju je trebalo da pokaže Mejersonu.

Ubrzo, bio je u termoizolovanom vozilu za promet između zgrada na putu za centar Njujorka i P. P. Postavke, to veliko bledo zdanje od sintetičkog cementa iz kojeg su potekli Perki Pat i sve stvari njenog minijaturnog sveta. Lutka, razmišljao je, koja je osvojila čoveka istovremeno kad je čovek osvojio planete Sunčevog sistema. Perki Pat, opsesija kolonista. Kakav komentar kolonijalnog života... Šta bi još trebalo znati o tim nesretnicima koji su, po zakonu UN-a o selektivnoj službi, bili oterani sa Zemlje, i od kojih se tražilo da počnu nov, tuđ život na Marsu ili Veneri ili Ganimedu ili gde god su birokrate UN-a slučajno zamislile da mogu biti ostavljeni... i koji su na neki način ipak preživeli.

A mi mislimo da nam je loše ovde, rekao je sebi.

Lik na sedištu pored njegovog, sredovečan čovek koji je nosio sivi tropski šlem, košulju bez rukava i jarkocrveni

šorc, popularan među klasom poslovnih ljudi, primetio je: „Biće još jedan vruć dan.”

„Da.”

„Šta imate u tom velikom paketu? Hranu za piknik za celu kolibu marsovskih kolonista?”

„Keramiku,” rekao je Hnat.

„Kladim se da je pečete tako što je samo gurnete napolje u podne.” Biznismen se nasmejao, a onda uzeo svoje jutarnje novine, otvorio ih na prvoj strani. „Brod koji poreklom nije bio sa Sunčevog sistema srušio se na Pluton,” rekao je. „Poslali su ekipu da ga nađe. Mislite li da su u pitanju stvari? Ja ne podnosim te stvari iz drugih zvezdanih sistema.”

„Pre će biti da je jedan od naših koji se vraća sa izveštajem,” rekao je Hnat. „Jeste li nekad videli jednu od stvari sa Proksime?”

„Samo slike.”

„Grozno,” rekao je biznismen. „Ako nađu taj brod koji se skršio na Plutonu i u njemu bude stvar, nadam se da će je laserisati dok ne nestane; mi ipak imamo zakon protiv njihovog dolaska u naš sistem.”

„Tačno.”

„Mogu li da vidim vašu keramiku? Ja se bavim kravata-ma. Vernerove naizgled ručno rađene žive kravate u rasponu titanijanskih boja – imam jednu na sebi, vidite? Boje su, u stvari, primitivan oblik života koji uvozimo i onda veštački uzgajamo ovde na Teri. To kako ih, zapravo, navodimo da se razmnožavaju jeste naša poslovna tajna, znate, kao formula za koka-kolu.”

Hnat je rekao: „Iz sličnog razloga vam ne mogu pokazati ovu keramiku, ma koliko to želeo. Nova je. Nosim je Pre-Mod prekogniti u P. P. Postavkama; ako pristane da ih minijaturizuje za Perki Pat postavke, onda smo uspeli: treba samo da pošalju informaciju P. P. disk džokeju – kako se ono zove? – koji kruži oko Marsa. I tako to.”

„Vernerove ručno rađene su deo Perki Pat postavke”, obavestio ga je čovek. „Njen momak Volt ih ima pun

ormar.” Zasiojao je od zadovoljstva. „Kada su P. P. Postavke odlučile da minuju naše kravate...”

„Jeste li razgovarali sa Barnijem Mejersonom?”

„Nisam ja razgovarao sa njim; razgovarao je naš oblasni direktor prodaje.

Kažu da je Mejerson težak. Postupa naizgled po porivu i kad jednom odluči, to je nepromenljivo.”

„Pogreši li ikad? Odbije li nekad i stvari koje ipak postanu moda?”

„Naravno. Možda je on prekognit, ali ipak je samo čovek. Reći ću vam nešto što vam može pomoći. Veoma je sumnjičav prema ženama. Brak mu se raspao pre par godina i nije to nikad preboleo. Zna, žena mu je ostala trudna dvaput, i upravni odbor njegove zgrade, mislim da je 33, sastao se i izglasao da izbace njega i njegovu ženu, jer su prekršili statut zgrade. Pa, znate šta znači 33; znate kako je teško ući u neku od zgrada sa tako niskim brojem. Pa je, umesto da odustane od stana, on odabrao da se razvede od žene i pusti je da se iseli i da odvede njihovo dete sa sobom. A onda je kasnije izgleda zaključio da je napravio grešku i to ga je ogorčilo; prirodno, optuživao je sebe što je napravio takvu grešku. Mada je to prirodna greška; za ime božje, šta ne bismo vi i ja dali da imamo stan u 33 ili 34? Nikad se nije ponovo ženio; možda je neohrišćanin. Ali u svakom slučaju kad odete kod njega i pokušate da mu prodate svoju keramiku, budite oprezni kad je reč o ženama; nemojte reći 'ovo će se dopasti domaćicama' ili tako nešto. Većina komada za prodaju na malo je kupljena...”

„Hvala na obaveštenju”, rekao je Hnat ustajući; poneo je paket sa keramikom i krenuo sredinom vozila do izlaza. Uzdahnua je. Biće teško, možda čak i beznadežno; neće moći da savlada okolnosti koje su još davno prethodile njegovom odnosu sa Emili i njenim posudama, i to je to.

Srećom, uspeo je da uhvati taksi; dok je vožen kroz vrevu u centru, čitao je svoje jutarnje novine, posebno glavnu

priču o brodu za koji se verovalo da se vratio sa Proksime samo da bi se srušio u zaleđene pustinje Plutona – što je bilo potcenjujuće. Već se pretpostavljalo da bi to mogao biti poznati međuplan industrijalca Palmera Eldriča, koji je otišao u sistem Proksime deceniju ranije na poziv Proks Saveta humanoidnih tipova; hteli su ga da bi im modernizovao autofae na teranski način. Od tada se ništa nije čulo o Eldriču. A sada ovo.

Verovatno bi bilo bolje za Teru da ovo nije Eldričev povratak, zaključio je. Palmer Eldrič je bio isuviše neukrotiv i blještav solo profesionalac; postigao je čuda u pokretanju autofa proizvodnje na drugim planetama, ali – kao i uvek – išao je predaleko, smišljao isuviše. Potrošna dobra su se nagomilavala na neočekivanim mestima gde nije bilo kolonista da ih upotrebe. Planine otpada – eto šta su postale, dok ih je vreme napadalo rđom deo po deo, neumoljivo. Snežne mećave – ako bi neko mogao da poveruje da takvo nešto još postoji negde... ipak je bilo mesta koja su bila čak i hladna. U stvari, previše hladna.

„Vaše odredište, eminencijo”, autonomni taksi ga je obavestio stajući ispred velike, ali većinom ispod površinske strukture P. P. Postavke u koju su nameštenici ulazili lako kroz mnoge termalno zaštićene prilaze.

Platio je taksi, iskočio iz njega i potrčao preko kratke otvorene deonice do prilaza, držeći paket obema rukama; na tren, sunčevi zraci su ga dotakli i osetio je – ili zamislio – sebe kako cvrči. Pečen kao žaba, svih životnih sokova isušenih, pomislio je kada je stigao do prilaza.

Ubrzo je bio ispod površine i portirka ga je uvodila u Mejersonovu kancelariju. Prostorije, sveže i tamne, navodile su ga da se opusti, ali nije; jače je stegao paket i napeo se, i iako nije bio neohrišćanin, promrmljao je dugačku molitvu.

„Gospodine Mejersone”, rekla je portirka, koja je bila viša od Hnata i impresivna u haljini sa dubokim izrezom

i na štiklama kakve se nose u odmaralištima, obraćajući se ne Hnatu, već čoveku koji je sedeo za stolom. „Ovo je gospodin Hnat”, obavestila je Mejersona. „Ovo je gospodin Mejerson, gospodine Hnat.” Iza Mejersona je stajala devojka u bleдозеленом džemperu sa apsolutno belom kosom. Kosa je bila preduga, a džemper pretesan. „Ovo je gospođica Fugejt, gospodine Hnat. Pomoćnica gospodina Mejersona. Gospođice Fugejt, ovo je gospodin Ričard Hnat.”

Za stolom je Barni Mejerson nastavio da proučava neki dokument, ne obraćajući pažnju ni na čiji ulazak, a Ričard Hnat je čekao u tišini, osećajući zbrku emocija; ljutnja ga je dodirivala, zastajala mu u dušniku i grudima, i Angst naravno, a pored ovih emocija, čak i iznad njih, razvijao se pipak rastuće radoznalosti. Znači ovo je Emilin bivši muž, koji, ako se prodavcu živih kravata moglo verovati, još uvek žalosno i gorko glođe kost žaljenja što je raskinuo brak. Mejerson je bio krupan čovek u kasnim tridesetim, sa neuobičajeno – i ne baš moderno – opuštenom i kovrdžavom kosom. Izgledao je kao da se dosađuje, ali ništa na njemu nije ukazivalo na neprijateljska osećanja. Mada, možda još nije...

„Da vidimo vaše posude”, najednom je rekao Mejerson.

Postavivši sanduk sa uzorcima na sto, Ričard Hnat ga je otvorio, izvadio keramičke predmete jedan po jedan, aranžirao ih i onda se odmaknuo.

Nakon kraće pauze Barni Mejerson je rekao: „Ne.”

„Ne?”, ponovio je Hnat. „Ne šta?”

Mejerson je rekao: „Neće postići uspeh.” Pokupio je svoj dokument i nastavio da ga čita.

„Hoćete da kažete kako ste samo tako odlučili?”, rekao je Hnat ne verujući da je već bilo gotovo.

„Baš tako”, složio se Mejerson. Nije ga više interesovala izložena keramika; što se Hnata tiče, on je već spakovao svoje posude i otišao.

Gospođica Fugejt je rekla: „Izvinite, gospodine Mejersona.”

Osvrnuvši se na nju Barni Mejerson je rekao: „Šta je?”

„Žao mi je da ovo kažem, gospodine Mejersone,” rekla je gospođica Fugejt; ona je prišla posudama, uzela jednu i držala je u rukama, važući je i trljajući glatku površinu. „Ali dobijam jasan utisak, drugačiji od vašeg. Osećam da će ovi primerci keramike postići uspeh.”

Hnat je lutao pogledom od jednog do drugog.

„Dajte mi to.” Mejerson je pokazao na tamnosivu vazu, koju mu je Hnat odmah dodao. Mejerson ju je držao neko vreme. „Ne”, konačno je rekao. Sada se mrštio. „Još uvek ne dobijam utisak da će neki od ovih predmeta postići uspeh. Po mom mišljenju vi grešite, gospođice Fugejt.” Odložio je vaz. „Ipak”, rekao je Ričardu Hnatu, „povodom neslaganja mog mišljenja i mišljenja gospođice Fugejt...” Zamišljeno se počeo po nosu. „Ostavite ovu kolekciju kod mene par dana; pokloniću joj više pažnje.” Međutim, bilo je očigledno da neće.

Gospođica Fugejt je posegnula za malenim, čudno oblikovanim komadom, uzela ga i prigrllila na grudi skoro nežno. „Ovaj posebno. Primam vrlo snažno zračenje iz njega. Ovaj će biti najuspešniji.”

Tihim glasom Barni Mejerson je rekao: „Sišla si s uma, Roni.” Sada je izgledao stvarno besno; lice mu je bilo nabušito i tamno. „Javiću vam”, rekao je Ričardu Hnatu, „kada se konačno odlučim. Ne vidim razlog zašto bih se predomišljao, pa ne budite optimista. U stvari, ne trudite se ni da ih ostavljate.” Bacio je mrk, oštar pogled na svoju pomoćnicu, gospođicu Fugejt.

U SVOJOJ KANCELARIJI u deset tog jutra, Leo Bulero, predsedavajući upravnog odbora P. P. Postavki, primio je video-poziv koji je očekivao od Tri-planetarne primene zakona – privatne policijske agencije. Ugovorio ga je u roku od nekoliko minuta nakon što je saznao da se međusistemski brod koji se vraćao sa Proksime prinudno spustio na Pluton.

Odsutno je slušao, jer je i pored značaja te vesti imao druge stvari na umu.

Bilo je idiotski, s obzirom na činjenicu da P. P. Postavke plaćaju enorman godišnji danak UN-u za imunitet; ali idiotski ili ne, ratni brod Biroa UN-a za kontrolu narkotika je blizu severne polarne kape Marsa, na svom povratku sa dobro očuvanih plantaža na Veneri, zaplenio čitav tovar Moćnog-D u vrednosti od skoro milion kožica. Očigledno, novac za podmazivanje nije stizao do pravih ljudi u komplikovanoj hijerarhiji UN-a.

Ali nije mogao učiniti ništa u vezi s tim. UN su činile jedinicu bez prozora spolja; na nju nije mogao uticati.

Mogao je bez teškoća prozreti namere Biroa za kontrolu narkotika. Hteli su da P. P. Postavke pokrenu postupak za povraćaj tovara. Zato što bi time bilo obelodanjeno da ilegalnu drogu – Moćni-D, koji žvaću toliki kolonisti – uzgaja, obrađuje i distribuira skrivena podružnica P. P. Postavki. Prema tome, ma kolika bila vrednost tovara, bolje je bilo otpisati ga nego pokušati povratiti.

„Pretpostavke u homeonovinama su bile tačne”, Feliks Blau, gazda policijske agencije, govorio je na ekranu. „Da,

u pitanju je Palmer Eldrič, i izgleda da je živ, iako teško ozleđen. Saznali smo da ga ratni brod UN-a dovodi u neku osnovnu bolnicu, naravno ne zna se koju.”

„Hmm”, rekao je Leo Bulero klimajući glavom.

„Međutim, što se tiče onog što je Eldrič pronašao u sistemu Proks...”

„To nikada nećete otkriti”, rekao je Leo. „Eldrič neće reći i završiće se na tome.”

„Jedna činjenica je objavljena”, rekao je Blau, „koja može biti interesantna. Na svom brodu Eldrič je imao – još uvek ima – pažljivo uzgojenu kulturu lišaja vrlo sličnog titanijskom lišaju iz kojeg se dobija Moćni-D. Mislio sam, s obzirom na...” Blau je taktično zastao.

„Postoji li neki način da se te kulture lišajeva unište?” Bio je to instinktivni poriv.

„Na žalost, Eldričevi nameštenici su već došli do ostataka broda. Nesumnjivo će se odupreti pokušajima u tom smislu.” Blau je izgledao saosećajno. „Naravno, mogli bismo pokušati... sa nekim nenasilnim rešenjem, ali mogli bismo platiti za pristup.”

„Pokušajte”, rekao je Leo, iako se slagao da je to bez sumnje traćenje vremena i napora. „Zar ne postoji onaj zakon, ona vrhovna odredba UN-a, protiv unošenja bilo kakvih oblika života iz drugih sistema?” Svakako bi bilo zgodno kada bi se vojska UN-a mogla navesti da bombarduje ostatke Eldričevog broda. Na svom podsetniku zapisao je poruku samom sebi: zvati advokate, uložiti žalbu UN-u zbog uvoza stranih lišajeva. „Razgovaraćemo kasnije”, rekao je Blau i prekinuo vezu. Možda ću se žaliti direktno, odlučio je. Pritisnuo je dugme interkoma i rekao sekretarici: „Dajte mi UN, vrh, Njujork. Tražite mi sekretara Hepbern-Gilberta lično.”

Ubrzo se našao na vezi sa spretnim indijskim političarem, koji je prošle godine postao Sekretar UN-a. „Ah, gospodine Bulero.” Hepbern-Gilbert se stidljivo nasmešio.

„Želite da se žalite u pogledu one zaplene tovara Moćnog-D koja...”

„Ne znam ništa ni o kakvom tovaru Moćnog-D”, rekao je Leo. „Ovo je u vezi sa nečim potpuno drugim. Da li vi ljudi shvatate šta smjera Palmer Eldrič? Doneo je vansolarne lišajeve u naš sistem; to bi mogao biti početak nove zaraze, kao ona koju smo imali ‘98.”

„Shvatamo to. Međutim, Eldričevi ljudi tvrde da je to solarni lišaj koji je gospodin Eldrič nosio na svoj put do Proksime i sada ga doneo nazad... to mu je bio izvor proteina, tvrde.” Beli zubi kod Indijca sijali su veselom nadmoćnošću; zabavljao ga je ovaj slabašni izgovor.

„Vi verujete u to?”

„Naravno da ne.” Hepbern-Gilbertov osmeh se proširio. „Šta vas u ovoj stvari interesuje, gospodine Bulero? Imate li, ah, neko posebno interesovanje za lišajeve?”

„Ja sam građanin Solarnog sistema koji misli na javno dobro. I insistiram da preduzmete nešto.”

„Preduzimamo”, rekao je Hepbern-Gilbert. „Raspitali smo se... odredili smo našeg gospodina Larka – vi ga znate – da se pozabavi time. Je l’ vidite?”

Razgovor se otegao do frustrirajućeg završetka i Leo Bulero je najzad prekinuo, kivan na političare; uspevali su da preduzmu ozbiljne mere kad se radilo o njemu ali u vezi sa Palmerom Eldričem... ah, gospodine Bulero, imitirao je u sebi. To je, gospodine, nešto drugo.

Da, znao je Larka. Ned Lark je bio šef Biroa za narkotike i čovek odgovoran za hvatanje ove poslednje pošiljke Moćnog-D; bio je to manevar sekretara UN-a, uvođenje Larka u ovu gužvu sa Eldričem. Ono što su UN pokušavale ovde da postignu jeste *quid pro quo*; otezaće, neće napasti Eldriča dok i ako Leo Bulero ne povuče neki potez da skreše svoje pošiljke Moćnog-D; on je to osećao, ali naravno nije mogao da dokaže. Na kraju krajeva, Hepbern-Gilbert, taj tamnopusiti, podli, mali, neevoluirani političar, nije to baš izgovorio.

U takvim stvarima se nađeš kada razgovaraš sa UN-om, pomislio je Leo. Afro-azijska politika. Močvara. Vode je, obavljaju i upravljaju njom stranci. Tmurno je pogledao u prazni video-ekran.

Dok se pitao šta da radi, njegova sekretarica, gospođica Gilson, uključila je interkom na svom kraju i rekla: „Gospodine Bulero, gospodin Mejerson je u spoljašnjoj kancelariji; želeo bi par minuta s vama.”

„Pošaljite ga unutra.” Bilo mu je drago zbog odlaganja problema.

Trenutak kasnije njegov ekspert na polju sutrašnje mode je ušao, namršten. Čuteći, Barni Mejerson je seo nasuprot Lea.

„Šta te izjeda, Mejersone?”, zapitao je Leo. „Pričaj; zato sam ovde, da mi plačeš na ramenu. Reci mi šta je i držaću te za ruku.” Rekao je to tonom od kog bi svako uvenuo.

„Moja pomoćnica, gospođica Fugejt.”

„Da, čujem da spavaš s njom.”

„Nije to u pitanju.”

„A, vidim”, rekao je Leo. „To je samo sa strane.”

„Samo hoću da kažem da sam ovde zbog jednog drugog aspekta ponašanja gospođice Fugejt. Malopre smo se u osnovi razišli; jedan prodavac...”

Leo je rekao: „Odbio si nešto i ona ti se suprotstavila.”

„Da.”

„Vi prekogniti.” Interesantno. Možda postoje alternativne budućnosti. „Pa hoćeš da joj naredim da te ubuduće uvek podržava?”

Barni Mejerson je rekao: „Ona je moja pomoćnica; to znači da treba da radi onako kako ja naložim.”

„Pa... zar spavanje sa tobom nije prilično dobar potez u tom pravcu?” Leo se nasmejao. „Pa ipak, trebalo bi da te podrži u prisustvu prodavca, a ako ima neke primedbe, treba da ih iznese kasnije kada ste nasamo.”

„Ni s tim nisam baš zadovoljan.” Barni se još više namrštio.

Leo je oštro rekao: „Znaš da, zbog toga što se podvrgavam ovoj E terapiji, imam veliki čeonni režanj; skoro da sam i sam prekognit, toliko sam napredovao. Je li bio prodavac posuda? Keramike?”

Nakon većeg oklevanja Barni je klimnuo glavom.

„To su posude tvoje bivše žene”, rekao je Leo. Njena keramika se dobro prodavala; on je zapazio oglase u homeo-novinama, iz kojih se videlo da se njena keramika nalazi na policama jedne od najekskluzivnijih radnji sa umetničkim predmetima u Nju Orleansu, a i ovde na Istočnoj obali i u San Francisku. „Hoće li postići uspeh, Barni?” Posmatrao je svog prekognita. „Je li gospođica Fugejt u pravu?”

„Nikada neće postići uspeh; to je Božja istina.” Barni je, međutim, to izgovorio olovnim tonom. Pogrešnim tonom – ocenio je Leo – u odnosu na ono što je rekao; previše je nedostajalo živosti. „To je ono što predviđam”, govorio je Barni uporno.

„U redu.” Leo je klimnuo. „Prihvaćiću to što kažeš. Ali ako njene posude postanu senzacija, a mi ih ne bude-mo imali minovane za postavke kolonista...” Zamislio se. „Mogao bi zateći svoju partnerku iz kreveta i u svojoj stolici”, rekao je.

Ustajući, Barni je rekao: „Znači, daćeš uputstva gospođici Fugejt u pogledu položaja koji treba da zauzme?” Pocrveneo je. „Ne baš tim rečima”, promrmrljao je kad je Leo počeo da se smeje.

„Dobro, Barni, izribaću je. Mlada je; preživeće. A ti stariš; potrebno ti je da zadržiš dostojanstvo, da ti se niko ne suprotstavlja.” I on je ustao; prišavši Barniju, potapšao ga po leđima. „Ali slušaj. Prestani da se jedeš; zaboravi tu svoju bivšu ženu. Važi?”

„Zaboravio sam je.”

„Uvek ima drugih žena”, rekao je Leo, misleći na Skoti Sinkler, svoju trenutnu ljubavnicu; baš na Skoti, plavu i krhku, ali poveliku u predelu balkona, smeštenu u njego-voj satelitskoj vili petsto milja na apogeju, kako ga čeka da

završi sa radom za vikend. „Zalihe su neograničene; one nisu kao rane američke poštanske marke ili kožice gomo-ljika koje upotrebljavamo kao novac.” Palo mu je na pamet, tada, da bi mogao izgaditi stvar tako što će ponuditi Barniju jednu od svojih odbačenih – ali još uvek upotrebljivih – ljubavnica. „Da ti kažem”, počeo je, ali ga je Barni odmah prekinuo silovitim pokretom ruke. „Ne?”, upitao je Leo.

„Ne. Ionako sam se dosta upetljao sa Roni Fugejt. Jedna po jedna je sasvim dovoljno svakom normalnom čoveku.” Barni je oštro pogledao svog poslodavca.

„Slažem se. Bože, i ja mogu viđati samo po jednu tokom određenog vremena; šta misliš, da imam harem tamo gore na Vini Pu posedu?” Nakostrešio se.

„Poslednji put kad sam bio tamo gore”, rekao je Barni, „šta je bilo na onoj proslavi tvog rođendana u januaru...”

„Ma, dobro. Proslava. To je nešto drugo; ne računa se ono što se dešava na proslavama.” Otpratio je Barnija do vrata kancelarije. „Znaš, Mejersone, čuo sam neke glasine o tebi, nešto što mi se nije svidelo. Neko te je video da vučeš sa sobom jedan od onih kofera u kojima se obično nalaze produžeci apartmanskih psihijatrijskih kompjutera... jesi li dobio poziv za regrutaciju?”

Usledila je tišina. Na kraju, Barni je klimnuo.

„I ne bi nam ništa rekao”, kazao je Leo. „Kad si mislio da saznamo? Onog dana kad se ukrcaš na brod za Mars?”

„Izvrdaću.”

„Naravno da hoćeš. Svi uspeavaju da izvrdaju; tako su UN uspele da nasele četiri planete, šest satelita...”

„Neću proći na psihičkom”, rekao je Barni. „Moja pre-kognivistička sposobnost mi to kaže; pomaže mi. Ne mogu da podnesem dovoljno frejdova stresa da ih zadovoljim – pogledaj me.” Podigao je ruke; primetno su drhtale. „Pogledaj moju reakciju na bezazlenu primedbu gospođice Fugejt. Pogledaj kako sam reagovao kad je Hnat doneo Emiline posude. Pogledaj...”